

Festival literàriu Monti Linas

Su 20 de su mesi de Idas 2024 su Comunu de Gonnus
e s'assessora Gabriella Mallica ant apariciau, impari a
sa Biblioteca Comunalì, su Fèstival Literàriu Monti
Linas.

Sa setzioni de lìngua sarda dd'at apariciada su
Sportellu de sa Lìngua Sarda, chi at agiudau is autoris
po sa scridura e fìntzas lìgiu is poesias e is contus de
is chi no ant pigau parti a s'atòbiu.

Impari a s'assessora eus sceberau tres poesias de
pubricai po avalorai sa lìngua sarda e is scridoris de
Gonnos: Toto Putzu, artista, scridori e professori de
latinu e aregu, Elvira Pisanu, chi at scrittu librus de
poesias, e Fransceso Murtas, su poeta nostu prus
giòvunu.

Sa terra mia

A stiba a stiba
mi prèngiu is ogus
de tanti meravìllias:
Su celu, su mari
is matas in frori
su fragu bellu de sa menta
su murmutai de s'arriu
e su cantidu de is pilloneddus
in su niu.

Mi strobat
su spibisu de is àterus
e s'arralla fastidiosa
de genti sciallera
bolu ascurtai sa mùsica
mùsica e cantzonis
chi m'acumpangint
chi m'allirghint su coru
e m'agiudint a bivi
custa vida de tribulia.

No bolu prus partii de bidda mia
In giru po su mundu
Sempiri arrùmbua, arrùmbua
Po unu strònciu de pani
chi no tenit savori

Cun sa tristura in su coru
lassu sa terra mia
seu giòvunu emigrau
apu lassau sa domu mia
sa genti mia
e atesu seu andau.

Terra stimada ti lassu
cand'est chi apu a torrai
ma in su coru miu ti portu
cument'e prenda manna
su spèddiu est de torrai
de imbeciai e de morri
in custu terra mia.

Elvira Pisanu

Su sartu de Gannos

Is bias si pinnicant, corcovadas,
cumentu funis débblis,
apetigadas de is arrodas antigas,
de is passus immortalis, de is canis vagabundus:
sartu de ària arrasposa, su suidu s'ammesturat
aintr'e s'erba axedendi, ladàmini,
e is muscas muinendi cun elegàntzia.
Is domus cascabis, sebaradas e trotras,
arrint a sa luna de cabudanni,
candu asuba de is gradinus incruaus
cuddus ca is motus mancu bollint
e is bivus arrefudant
narrant de cosas giai sucèdias e mai spaciadas.
Is matas, fatas de didus de santus,
ramus sicus prangendi,
arregollint boxis iscorriadas.
E tui, bidda nosta, stais inguni, frimma,
cumentu unu Deus béciu chen'e mundu
chi no donat ni vida ni arregordu:
pentzas de ti nci andai, ma seis drommendi.
Torra a cantai, canta ne is nebas de is caboniscus,
in s'àrrisu de is pipius luntus de prùniu,
ni is boxis de is fèminas chi sciacuant is pannus in s'arriu,
in su murrùngiu - chi fatuvatu torrat - de trepeddus e de malesa:
u' abbóvidu chi no at a sparessi.
Sa terra pruposa s'aberrit a dònna passu,
arricirit pisus, bisus e mortus:
totu ammisturau, totu indefiniu.
Ma puru su silentziu mandroni cosa tua, bidda stimada,
pudescint de ludru e de eternidadi.

Francesco Murtas

Sa cantada de is olias

Grèga e Bizantina
lòmpia de un mundu antigu
e de s'Urbe latina,
in su terrenu amigu
de sa Sardìnnia est crèscia
s'olia e est arrennèscia,

ca fiat sacra in s'Ellene
a sa Dea Minerva
e in sa Polis de Atene,
domèstica riserva,
e sa Dòmina Mundi
idda at scìpia difundi.

In sa Bidda de Gonnus
s'olia fiat sa sienda,
s'òru birdi de is nonnus,
cotidiana brovenda
a mesa e in sa pingiada
de annada in annada.

Tundatza e barracoca
de Serru e Cucudorru,
de Cadumbu e de Scroca
niedda o a pitzu'e corru
bianca pro Cunfutura
andant e andant a fura.

Intra is terras de Moletza
Lierus e Salaponi,
siat Bianca, Niedda o Tretza
a Alètzia e in su Mulloni,
in Sìbiri e in Nuraci
crescit s'olia tenaci.

Chi oi su circumdàriu
de Gonnos totu cantu
est un'ùnicu olivàriu
birdi chi est un incantu,
e in sa Sardìnnia tota
bantada e connota.

E molinus e molas
casi una dexina
teniat e bestiolas
in domu e in cantina
molendu a s'abbisòngiu
s'incùngia de s'otòngiu.

In Provìncia impiegau
in Casteddu unu paesanu,
su chi sa Sagra at creau
de is olias Lucianu
Marras meressit gloria
e onori a sa memòria

E mai connoscit crisi
su frutu'e is matas nostras
chi in Ùmbria acant'e Assisi
a Spoleto is nostras
at bintu e sa medàglia
primu in totu s'Itàlia.

Artas e solitàrias,
tra medas plus modernas,
oi matas millenàrias
chi paressint eternas
monent ancora in frore
su tempus benidore.

In oleo Salus.

Toto Putzu

PROGETU IMOI ETOTU 2

